

"Stajerc" izlaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na višokost postnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Društvo in upravi se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50 za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 44.

V Ptiju v nedeljo dne 6. decembra 1914.

XV. letnik.

Svetovna vojska.

Belgrad naš! Na dan cesarjeve 66-letnice so zavzeli naši vojaki srbsko prestolico Belgrad. — Celotna srbska armada je bila v trdovratnih bojih poražena in nazaj potisnjena. — V Galiciji so dosegli avstro-ogrski vojaki krasne uspehe. Istotako skupaj z Nemci na Poljskem. — Nemci so vjeli v zadnjih bojih čez 80.000 Rusov, naši pa čez 30.000 Rusov. — V Karpatih traja boj naprej. — Velikanska bitka na Francoskem se bliža svojemu, za Nemce zmagovitemu koncu.

Belgrad je naš . . . Velikansko veselje je vzbudila ta vest in po vsej monarhiji se je navdušenje dvigalo naravnost do neba, kakor plameni, ki osvetljujejo poto večne pravičnosti . . . Belgrad je naš! Zamrn so se zanašali kraljemorilci in od njih podjavljenci narod na rusko pomoč. Rusija ima vkljub svojim milijonskim armadam sama dovolj opraviti, da se vsaj deloma obrani popolnega poraza.

Belgrad je naš! Velikansko je veselje in ponos, ki prešnjata avstro-ogrsko narode vsled te krasne vesti, ki je vsemu svetu zopet dokazala moč slavnega našega vojaštva. Kajti zavzetje Belgrada je obenem nekaka stroga, zaslužena kazen za zverinski umor naše prestolonasledniške dvojice v Sarajevu, Kraljemorilci srbski morajo zdaj izpoznati, da se kulturno človeštvo ne pusti z zločinstvom demoralizirati, da nobena šoviničistična strast ne more premagati poštenosti in pravice, ki sta geslo naši monarhiji.

Belgrad je naš . . . Gotovo je, da bodojo boji proti deloma že opešani srbski armadi i zapadno mnogo krvi stali. Kajti Srbi ne stoji samo pred bojnim porazom, marveč tudi pred uničenjem. Zavzetje Belgrada je znamenje, da je nevarne in zločinske srbske samostojnosti konec — v prid balkanskim narodom, v prid avstro-ogrskemu sosedu in v prid celiemu člo-

veštu, ki gazi danes vsled srbske ošabnosti v potokih krvi.

Nasprotniki bodojo skušali zmanjšati vojaški pomen padca Belgrada. Pa s tem jim ni mnogo pomagano. Kajti tudi na drugih frontah so bili Srbi popolnoma premagani. Več kot ena tretina srbske armade je že od avstro-ogrskega vojaštva vjetra. Vsa trdovratnost, vsa strast obupanja ne pomaga Srbom; nazaj morajo, nazaj in vedno nazaj, dokler ne bodojo vrgli orožje od sebe in se podali maščevalni roki naše armade. Gotovo je, da se zgodi tudi to v kratkem. Kri umorjenega prestolonaslednika je plusknila do neba in večna nebeška pravičnost je odgovorila . . .

Seveda bode padec Belgrada tudi na ostale naše sovražnike mogočno vplival. Rusi v Galiciji in na Rusko-Poljskem so itak že izpoznali moč in ojstrost našega meča. Poskusili so drugič našo trdnjava zavzeti; ali avstrijska posadka napravila je izpad, ki je stal sovražnika ogromne žrtve; s krvavimi glavami so bili Rusi nazaj vrženi. Istotako so bili v smeri Krakove budo tepeni in so v zadnjih dneh okoli 30.000 vjetih pustili. Medtem pa je tudi krasui nemški vojskovodja feldmaršal Hindenburg napravil razne strategično naravnost nedosegljive napade. V par dneh vjel je Rusov več kot 80.000 in jim odvzel okoli 200 kanonov ter 300 strojnih pušk. Vsa ruska premoč ne doseže ničesar

pred genijalnostjo nemškega odpora. Gotovo je, da se pripravlja tudi v Galiciji velikanski poraz sovražnika, ki bode odločilen za vso to svetovno vojno.

Na severnem Francoskem in v Belgiji stojimo glasom zadnjih poročil tudi pred odločitvijo. Nemške armade se pripravljajo na gigantovski odločilni napad, pred katerim se mora francosko-angleško-belgijska armada zrušiti kakor hišica iz kart. Nemci zasedli bode morsko obal in pristanišče Calais. S tem pa pride perfidna Anglija v neposredno nevarnost. Kmalu bodojo nemške kroglice padale na angleško obal in prisilile te prvekrivce svetovne vojne do kapitulacije. Vae victis, — gorje premaganemu!

Prav lepo napreduje tudi Turčija v svojem boju zoper Anglijo in Rusijo. Misel „Svete vojne“ se širi in z njim revolucija zoper naše sovražnike.

Bodimo tedaj ponosni, veseli in navdušeni! Iz prelite krvi dozorela bode najlepša zmaga našega vojaštva, obenem pa zmaga resničnega človečanstva!

Belgrad naš!

K.-B. Dunaj, 2. decembra. Od južnega bojišča se uradno poroča: 2. decembra.

Ker se sovražnik nazaj pomika, se včeraj niso vršili večji boji. Prvi poizvedovalni oddelki

Straschill'ova grenčica iz zelenjave
je naravni izvleček (ekstrakt) najfinješih

zdravilnih zelenjav

in najbolj uspešnih korenin. Straschill'ova grenčica iz zelenjave
vsled tega priznana najboljši želodec okrepčajoči prebavni liker. 414

zadeli so na sovražnikove zadnje oddelke in vjeli več sto sovražnikov.

Njegovo Veličanstvo dobili so od poveljnika 5. armade sledičo udanostno brzojavko:

„Velesrečen prosim Vaše c. in kr. Apostolsko Veličanstvo na dan končanega 66. leta Vašega Veličanstva slavne vlade najudanejše čestitke 5. armade ter najudanejše poročilo k nogam položiti, da so danes vojaki 5. armade mesto Belgrad v svojo last zavzeli.“

Frank, general infanterije.

(S tem je torej srbska prestolica v naših rokah. Velikanski moralični pomen te zmage, ki se je izvojevala ravno na praznik 66-letnice našega cesarja, imel bode gotovo najugodnejše posledice.)

Avtstria se vojne še ni naveličala.

Oficijozni „Fremdenblatt“ zavrača razpravljanja francoskih in ruskih listov, ki trdijo, da si posebno Ogrska želi miru in da je obisk grofa Tisze v nemškem glavnem stetu s tem v zvezi. Narobe je res, da so vsi narodi in vsi stanovi monarchije požrtvovalno in trdnou odločeni, vztrajati v vsiljenem jim boju do konca. „Fremdenblatt“ opozarja na sijajno manifestacijo te bojevitosti povodom podpisovanja vojnega posojila ter na zadnje sklepne ogrskega državnega zbora. „Mi želimo miru, res, kakor smo vedno želeli živeti v miru, toda le miru, ki bo trajen in za naš razvoj in interes varen. Prebivalstvo monarhije je odločeno, izvojevati boj z vso energijo do zmagovitega konca, kajti ono je prepričano, da je ta vojna potrebna in pravična, kakor le more biti.“

Vse srbske armade tepene.

K.-B. Dunaj, 1. decembra. Od južnega bojišča se uradno poroča: 1. decembra:

Na južnem bojišču našel je nadaljni oddelek bojev svoj zmagoviti konec. Sovražnik, ki se je končno z vsemi svojimi bojnimi močmi vzhodno od Kolubare in Ljika skozi več dni trdrovatno upiral ter je opetovano poskusil, zaprečiti celo ofenzivo, je na vsej liniji premagan in nazadovanju. Doživel je nanovo občutne izgube. Na bojnem polju pri Konatici samem našli so naši vojaki okroglo 800 nepokopanih mrljev. Isto tako pomenjeno mnogoštevilni vjetniki in materijelne izgube znatno oslabljenje nasprotnika. Od začetka zadnje ofenzive sem napravili smo čez 19.000 vjetih in zaplenili 47 strojnih pušk, 46 kanonov ter mnogo drugega materijala.

Ruski napad na Przemysl odbit.

K.-B. Dunaj, 1. decembra. Uradno se danes opoldne razglaša:

Na naš fronti v zahodni Galiciji in na Rusko-Poljskem vladal je v splošnem tudi včeraj mir.

Pred Przemyslom bil je sovražnik pri poskušu, približati se severnim prednjim postojankam trdnjave, s protinapadom posadke nazaj vržen.

Boji v Karpatih trajajo naprej.

Namestnik generalštabnega šefa: v. Höfer, generalmajor.

Slovo od Przemysla.

Vojni poročevalc „Berl. Tageblatt“ poroča z dne 10. novembra: Ōni dan, ko sem dobil povelje, da naj se vrnem v glavni stan — bil je mrzel vetroven novembarski dan — sem se odpeljal v avtomobilu še enkrat z letališča proti Radymnu in Jaroslavu. Od Medyke sem so tulili že ruski topovi, z letališča sta se odpravljali na vozovih obe letalski stotniji, ena na cesti proti zahodu, druga v Przemysl, ki je ležal v

meglji doline Sana. Od južne fronte so se vrata trdnjavske havbice, ki so jih bili prepeljali iz nezaposlenih zahodnih fortov na bojišče. Zavite v rjuhe, kakor da bi jih zeblo, so se prisibale. Na cestah proti zahodu se je okorno pomikal tren 3. armade.

Krog in krog v velikem loku zakopi, iz katerih so bili Rusi vrženi in v katere so se sedaj vrnili. Jarki so ozki in globoki, da lahko vojak v njih stoji ter v presledkih z vejami in zemljo zakriti. Tu sem se zarjejo vojaki kakor v posteljo. Ruski čestniki imajo bolj zadaj večje luknje, krite z deskami.

Dvesto korakov od ruskih jarkov označujejo majhne ploske luknje pozicije naših, ki so se v rojih približali. Kako nepopolna in neokretna so še ta kritja! Bolj zadaj proti trdnjavski čerti pa je danes že popolnoma drugače. Onkraj predstrel in straž se prične vrsta novih utrd, ki so vzrastle te dni. Sprednja stran proti sovražniku je videti, kakor s travo obrazel grček. Naprej je šlo ob gozdnem obrunku, nič kot jesensko listje od spredaj, pa tudi to je le luknja. Na borih so pripravljena stojišča za opazovalce, pod listjem se skravijo topovi. Nizke stavbe, luknje, jame povsod na naši poti, stanovanja v njih in delavnice, tu kovači, kleparji, tesarji, peki, mesarji, čevljariji, krojači, kjer je dosti kritja, so stanovanja nad zemljo, kjer je polje spredaj odprto se skrijejo v zemljo, samo dimniki se dvigajo iz njih: Vmes križi na grobovih padlih tovarišev.

Za katoliško in pravoslavno cerkvijo v Zavravici, ki imata zvonik in kupolo odrezano, za vasjo, v kateri so hiše izpremenjene v vojašnice in bolnišnice, groze topovi. Še enkrat se hočejo Rusi tu poskusiti. Tam pred onim fortom, ki ga je mogoče le slutiti, je ležalo mnogo tisoč ubitih Rusov.

V dolini se je zasvetil Przemysl. Ko pa smo se pripeljali v mesto, so bile prodajalne zaprite in vse je napravilo žlostoten vtis. Na oglih so bili nabiti rumeni lepaki: Poziv okrajnega glavarstva na civilno prebivalstvo, ki ni bilo porabno za vojaško službo, da naj zapusti trdnjavo. Samo obrtniki, gostilničarji in kavarnarji so ostali. Ostale so spravili na Moravsko. Komisarji so hodili od hiše do hiše in se prepričali, ali so preskrbljeni ostali z živili za 3 mesece. Na cestah so arretirali orožniki rusinske delavce in židovske begunce in jih odpeljali na kolodvor. Velike hiše so pretvorjene v bolnišnice, v avtomobilih, vozovih, omnibusih so vozili ranjence na kolodvor.

Zopet se je oglasila vojna. Trdnjava je dobro preskrbljena z živili. Na kolodvoru stojeceli vlaki z moko, drugimi živili in prepečencem. Nekatera živila pa so silno draga: liter mleka stane 1 K, kg surovega masla 7 K, kg salam 8 K, liter rumu ali žganja 9 K, škatljica vžigalic 1 K, škatlja čokolade 9 K.

Zapustili smo Przemysl s sanitetnim vlakom ter se odpeljali brez luči v noč. Nekje je divjal boj. Prišli smo mimo skupin vojakov ob ognjih. Dospeli smo končno na Ogrsko.

Črtica z južnega bojišča.

Črnovojnik, ki se je vrnil z južnega bojišča, nam piše med drugim:

„Pred splošnim naskokom, okrog 9. zjutraj, smo čakali v nekem jarku na povelje, da udamo naprej. Razpoloženje nas črnovojnikov je bilo razmeroma dobro in prav nič se ni poznalo, da ima marsikater izmed nas že četrti križ na hrbitu.“

Zapalil sem si zadnjo cigaret — slike mojih dragih so se še enkrat pojavile kot kinofilm pred mojimi očmi, nato kratko rezko povelje in — čez pol ure smo bili na cilju.

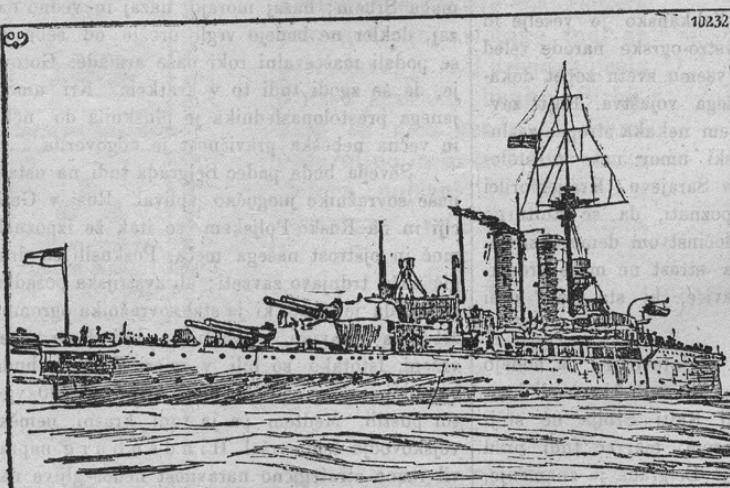
Mila nam majka, kakšen trenotek je bil to! Prsa so se širila, oči napele — dlan je puško trdo objela — in završala je naša stotinja kot hudošnik na levo v šumo, kjer so že drdrala mrtvaške raglje. Prišedši na parobek gozda, se je odprla pred nami mala planjava, 2000 metrov v kvadratu, na kateri je bilo par gorskih hišic in ovčjih hlevov. Nasprotnik je bil neviden — bil je čez glavo vkopan — obispal nas je z raznim streljivom kar na debelo. Koncert se je pričel! K sreči so frčale krogle previsoko in v prvem hipu ni bilo presenečenja. Tekom popoldne smo bili že prav bliži okopov, ko je nasprotnik razvил vso svojo energijo proti nam.

Granate so sikale ter eksplodirale v raznih disonancah v zraku in med nami, strojne puške niso mirovale, a puškinih krogel raznih kalibrov je padalo nebroj. Za izpremembo smo uprizorili bajonetni naskok s frenetičnimi „Ura!“-klici. Moja suknja je bila že na več krajih preluknjena, tudi par šrapnelskih zrn, debeli kot lešnik, me je udarilo, vendar brez posebnih posledic.

Medtem smo spremenili fronto, kar ni bilo za nas baš ugodno, ker smo na mah izgubili več svojih dragih tovarišev in ko je legel mrak na zemljo, znašel sem se med ranjenci, katere sem v bolnišnici za silo obvezal. O drugih priзорih bi se dalo napisati cele knjige. No, pa vojna je vojna in posebno še, če je take vrste kot sedaj! Ljubljanci imajo na razpolago „kino“, mi smo pa imeli pred sabo pristen original. Želel sem si večkrat, da bi imel slikarski talent, koliko prizorov bi se dalo ovekovečiti na platnu.

Dvanajsti dan po bitki sem bil oddan v zagrebško bolnišnico, kjer smo bili nad vse ljubezljivo sprejeti. Tu ni bilo opaziti nobene razlike med narodnostjo, pač pa je bilo geslo vsem gospem in gospicam: „Odprti srce, odprti roki.“ Srčna hvala jim na tem mestu za ves trud!

Uničeni angleški vojni parnik.

Der gesunkene englische Überdreadnaught „Andromeda“.

Velikanski angleški parnik „Audacious“ prišel je dne 28. ali 29. oktobra ob severnem bregu Irlandske na neko mino in se je potopil. To je v sedanji vojni najtežja angleška izguba. Potopljeni vojni parnik bil je eden najmodernejših in najmočnejših linijskih parnikov. Zgrajen bil je še leta 1912 in obsegal 23.400 ton. Parnik imel je močne pancerje in turbineske mašine za 28.000 konjskih moči. Njegova hitrost znašala je 22 morskih milij vuri. Moštva je imel 900.

Naj še omenim, da so se naši črnovojniksi borili kot levi. Bojazni ni poznal nihče. Vojne štrapace so prenašali s prav špartansko vztrajnostjo.

Srbci pred uničenjem.

K. B. Dunaj, 30. novembra. Od južnega bojišča se danes uradno poroča:

Na južnem bojišču trajajo boji naprej. Včeraj smo trdovratno branjeni Suvobor-pas, srednjo točko ceste Valjevo-Cacak po hudičih bojih zavzeli. Posebno se je odlikoval tukaj bataljon 70. Tudi regimenti 16 in deželna bramba 23 so se v zadnjih dneh zopet odlikovali.

Včeraj smo skupno 1.254 mož vjeli in 14 strojnih pušk zaplenili. V Užici našli smo mnogo orožja ter streliva.

To uradno poročilo dokazuje, da napredujemo na Srbskem z nezadržljivo silo, čeprav se sovražnik trdovratno brani ter je tudi vreme jako neugodno. Zasebnim poročilom nemških listov posnemamo poleg tega še sledičo vest:

Sedaj v Peterburgu nahajajoči se zaupnik srbskega ministrskega predsednika Marko Žemovič piše v ruskem listu „Nowoje Wremja“: „Skrivljanje ne pomaga prav nič več. Srbi so doslej najmanje 100.000 vojakov izgubili, torej skoraj eno tretjino svoje armade. To, kar pričakuje Srbijo, je sto-krat hujše nego usoda Belgije. Srbija stoji pred nevarnostjo popolnega uničenja. Oni, ki mislijo, da se koristi Srbom z izpolnitvijo bulgarskih zahtev in da mora vsled tega Srbija tem zahtevam ugoditi, hočejo Srbiji zagotoviti samo pogreb prvega razreda. Pa tudi za ta izhod je danes že prepozno.“

Kakor vse kaže, je torej na Ruskem ter Srbskem že prepričanje zavladalo, da je prenapeta Srbija izgubljena. Kraljemorilcem prede huda . . .

Vrhovni poveljnik naše armade.

Kakor, znano je vrhovni poveljnik avstro-ograke armade nadvojvoda Friderik. Prinášamo danes njegovo sliko (1). Poleg njega stoji

Österreichische Oberkommandierende Erzh.Friedrich(1) und Generalstabschef Conradv.Hötzendorf(2) im Hauptquartier.

šef našega generalštava Conrad pl. Hötzendorf, ki se ga smatra za našega najboljšega vojskovodjo.

Od severnega bojišča.

K. B. Dunaj, 2. decembra. Uradno se danes opoldne razglaša:

Mir ob naši fronti v vzhodni Galiciji in na Rusko-Polskem vladal je v splošnem tudi včeraj. Preteklo noč smo zavrnili ruski napad severozahodno Volbrom.

Boji v prostoru zahodno Noworadomska in pri Lodzu se nahajajo v ugodnem razvitu.

Pred Przemyslom ostali so Rusi pod vtičom, zadnjega izpada pašivni. Več sovražnikovih letalcev metalo je brezuspešno bombe.

Operacije v Karpatih še niso dospale do zaključka.

Poročilo o zavzetju Belgrada po naših vojakih napravilo je na severnem bojišču neizrecno veselje.

Namestnik generalštabnega šefa: v. Höfer, generalmajor.

Odmev z bojnega polja pri Krakovu.

„Nowa Reforma“ piše: Dva dneva sta, kar je umolnil mogočni odmev topovskih strelov, ki je nekaj dni donel od severa v Krakov. V bližini Krakova besneča velika krvava bitka se je dokenčala čez mero ugodno za naše orožje, ki je Ruse z ogromnimi izgubami vrgla nazaj. Kot so priovedovali ranjenci, je boj strastno dan in noč divjal. Pogosto je na posameznih mestih prišlo do silovitih napadov na nož za posamezne pozicije. V teh bojih so se po velikem junaštvu odlikovali poljski polki, ki so z noro držnostjo med točo krogel drli kot Samum smrti v strašni napad na nož.

Ravnotako se je nenavadno junaško odlikovalo tudi naše topništvo, ki je s svojim smrtonosnim in dobro namerjenim ognjem podpiralo delo pehotne in naposled skodelico zmageagnilo na našo stran.

Neko našo baterijo je dolgo časa obstreljevala ruska artiljerija. Nasi topovi, doslej živo temu ognju odgovarajoči, so naenkrat utihnili. Nedolgo potem so korakale proti naši bateriji dolge ruske vrste, hoteč jo vzeti v napadu. Načočni poveljnik baterije je ukazal kar najbolj mirno premeniti fronto topov in čakati. Ko so ruske vrste prišle na oddaljenost 400 korakov, je baterija otvorila peklenski ogenj granat, ki je vrste valečih se Moskalov ne mislečih na prevaro, polagal na tla drugo poleg druge.

Po ponesrečenem napadu, je polkrog trupe obkroževal baterijo, ki je mirno stala na svojem mestu.

Rusi so v bitki pod Krakovom imeli velikanske izgube pobitih in ranjenih, ki so bili obenem z zdravimi vjetniki prepeljani v Krakov in odtod v notranjost monarhije.

Nemška zmaga na severnem Poljskem.

Iz nemškega glavnega stana se je dne 29. novembra poročalo, da so napravili Nemci pri protinapadih ob reki Visli 4.500 vjetih in zaplenili 18 kanonov. Zdaj pa prihaja dodatek k temu poročilu, ki se tako le glasi:

K. B. Berlin, 1. decembra (W.B.).

Na zahodnem bojišču nič novega.

Tudi na Vzhodno-Pruskom in na Južno-Polskem vladal je v splošnem mir.

Na severnem Poljskem južno reke Visle (Weichsel) povečal se je vojni plen v izrabi včeraj sporočenega uspeha. Število vjetih Rusov pomnožilo se je za 9.500, število zaplenjenih kanonov za 18. Poleg tega prišlo je 26 strojnih pušk in mnogo municipijskih vozov v naši roke.

Torej so Nemci v tej bitki vjeli 14.000 Rusov, 36 kanonov in 26 strojnih pušk.

Nemci proti Rusom.

K. B. Berlin, 30. novembra. Veliki glavni stan, 30. novembra dopoldne:

Od zahodne fronte ni ničesar poročati.

Na vzhodno-pruski meji ponesrečil se je napad močnejših ruskih moči na nemške utrdbе vzhodno mesta Darkehmen pod težkimi izgubami za sovražnika. Ostanek napadalcev, nekaj oficirjev in 600 mož smo vjeli.

Južno reke Visle (Weichsel) dosegli so včeraj naznanjeni protinapadi pomembnejše uspehe. Naš plen obsega 18 kanonov in več kot 4.500 vjetih Rusov.

Na južnem Poljskem se ni prav nič pomembnega prigodilo.

Najvišje armadno vodstvo.

Nemški uspehi na Rusko-Polskem.

K. B. Berlin, (W.B.) 2. decembra. Veliki glavni stan, 2. decembra dopoldne:

V inozemskih listih razširjena poročila, da so v od nas sporočanemu številu 40.000 ruskih vjetnikov tudi oni, ki se jih je napravilo pri Kutni, vštetni, je napačno. Naša vzhodna armada je v bojih pri Vloclavku, Kutni, Lodzu in Loviecu od 1. novembra čez 80.000 neranjenih Rusov vjela.

Najvišje armadno vodstvo.

Armadno povelje generalfeldmaršala Hindenburga.

„Lokalanzeiger“ poroča: Po svojem imenovanju za generalfeldmaršala je izdal pl. Hindenburg tole armadno povelje: V večdnevnih hudičih bojih so meni podrejene armade ustavile ofenzivo številno nadmočnega sovražnika. Cesar je odgovoril na te uspehe, ki sem mu jih sporočil, s tole brzojavko: „Generaloberstu pl. Hindenburgu. Vašemu energičnemu vodstvu in neomajni hrabrosti Vaših čet je bil zopet dan lep uspeh. V dolgotrajnem, težkem, vendar zvestem borenu so Vaše armade preprečile načrte številno močnejšega sovražnika. Za to obrambo vzhodne meje moje države, Vam gre vsa zahvala domovine. Svojemu priznanju, ki ga boste sporočili zopet obenem z mojimi pozdravi, hočem dati izraza s tem, da Vas imenujem za generalfeldmaršala. Bog daj Vam in Vašim zmagovitim četam nadaljne uspehe. — Viljem I. R.“ Ponosen sem, da sem dosegel svoje najvišje vojaško mesto na čelu takih čet. Vaša bojažljost in vztrajnost je prizadejala nasprotniku velike izgube. Nad 60 tisoč vjetih, 150 topov in kakih 200 strojnih pušk nam je padlo zopet v roke. Toda, uničen še ni. Zato naprej z Bogom za cesarja in domovino, da bo ležal zadnji Rus premagan na tleh. Hura, hura, hura!

Pl. Hindenburg.

Čestitke cesarja Franu Josipu.

Poznanj, 30. novembra. (Kor. u.) Njegovo Veličanstvo cesar in kralj Fran Josip je poslal generalfeldmaršalu pl. Hindenburgu in generalštabnemu načelniku, generalmajntanu pl. Lüdendorffu, povodom njiju napredovanja tole brzojavno čestitko:

„Ljubi generalfeldmaršal pl. Hindenburg! Iskreno me veseli, da Vam morem toplo čestitati k Vašemu napredovanju v najvišje vojaško dostojanstvo, ki se je imate zahvaljevati svojemu vzvišenemu vladarju kot milostno priznanje za Vaše slavno vodstvo brezprimerno hrabre vzhodne armade. Obenem mi je srčna potreba, da Vam posvedočim, kako zelo ute-meljeno Vas visoko čisljam jaz in moja armada. Jasno, odločno in zveste ste delovali v najtežjih bojih, v neprestanem soglasju z mojimi četami. Naša armada bo ponosna na to, sko bo čim najtesneje zvezana z Vašo osebo.

Da ohramim svoji armadi Vaše sijajno ime kot vojskovodja za blesteč vrgled vojne hrabrosti, Vas imenujem za imejitelja svojega hotnega polka št. 69. Naj bi bilo usojeno neomajnemu pobratimstvu orožja moje in nemške armade, da bi v vztrajnih bojih izvojevali zmago skupni pravični stvari! Fran Josip.“

„Ljubi generalmajnt pl. Lüdendorff! Najprisrčneje Vam čestitam k odlikovanju, ki je daleč viden izraz najvišjega priznanja Vaših sijajnih činov s strani Njegovega Veličanstva, mojega zvestega prijatelja in zaveznika.